

GREETJE VAN DEN BERG

Quatre-mains

UITGEVERIJ GLB
DEVENTER

HOOFDSTUK 1

Zijn slanke vingers beroerden de piano. Hij leek volkomen op te gaan in het 'Abschied vom Klavier' en zich totaal onbewust te zijn van de wereld om zich heen. Emma had hem de hele avond al zien zitten en ze had zich afgevraagd wie hij was. Al jaren kwam ze op de verjaardagen van haar vriendin. Nooit eerder had ze hem er gezien.

De avonden waren altijd hetzelfde als Agnes en haar man hun verjaardag vierden. Vanavond had ze ertegen opgezien. Allemaal gehuwde familieleden, vrienden en kennissen, die praat-ten over hun relatie, over hun kinderen, de schoolverhalen...

Soms probeerde ze mee te praten, vertelde over de kinderen op haar school; leuke anekdotes, vervelende voorvallen. Welwillend werd ze aangehoord, daarna kwam er ogenblikkelijk een ander met een gebeurtenis die op de hare leek, maar nog leuker was, aangezien het de eigen kinderen betrof.

Vanavond was als alle voorgaande keren, en toch was het anders, omdat ze hem daar roerloos had zien zitten. Te midden van dit bonte gezelschap, van gesprekken die elkaar krui-

sen, leek het of hij er niet bij hoorde. Een buitenstaander, zoals ook zij was. Stil had hij z'n pilsjes gedronken, en pas aan het einde van de avond, toen de eerste gasten al naar huis waren gegaan 'omdat ze oppas hadden', was hij opgestaan.

Zwarte, te lange haren, die ver over z'n voorhoofd vielen, een stoppelbaard van minstens vier dagen en een volle, gevoelige mond. Z'n overhemd was een beetje gekreukt, z'n pantalon vertoonde glimmende plekken en toen hij achter de piano ging zitten, zag ze dat z'n blote voeten in afgetrapte zwarte instappers staken.

Niemand keek, toen hij opstond. Alleen zij leek hem te zien. Voor de rest van de kamer bleef hij de onzichtbare, vreemde man die de hele avond stilletjes voor zich uit had zitten kijken. Ze leken hem pas op te merken nadat hij de eerste toetsen aangeslagen had.

Gesprekken en discussies verstomden; er werd niet langer gelachen. Men leunde achterover. Wenkbrauwen werden de hoogte in getrokken, glazen werden weer neergezet. Er heerste een vreemde, geladen stilte. De muziek die hij speelde, was Emma bekend maar leek nu ineens anders. Ze zag hoe Agnes de kamer binnenkwam met een schaal hapjes en bij de

deur bleef staan, alsof het zou storen als ze gewoon door zou gaan.

In die stilte stond ze op. Ze kon niet langer blijven zitten en kijken naar die smalle rug, die zich vol overgave over de piano boog. Ze moest ernaast staan, bij hem zijn. Hij leek haar niet op te merken. Geen moment keek hij op. Zijn hele wezen leek in zijn pianospel te liggen.

Ze hoorde verdriet, wanhoop en eenzaamheid, of verbeeldde ze zich dat maar? Doodstil stond ze naast hem tot de laatste klanken van zijn spel verstomden. Iemand begon te applaudisseren, anderen vielen bij.

Zij niet. Ze bleef naast hem staan, keek hem aan met haar vreemde, helderblauwe ogen die de kinderen in haar klas altijd tot gehoorzaamheid wisten te dwingen, waardoor ze minder woorden nodig had.

Ze keek naar hem, naar zijn gevoelige gezicht, zijn warme, bruine ogen, zijn mond die zich tot een glimlach plooidde. Ze lieten elkaars blik niet los en niemand in de kamer leek zich nog langer van hun aanwezigheid bewust te zijn. Gesprekken werden weer opgenomen, er werd opnieuw gedronken en gelachen. De hapjes van Agnes vonden grif hun weg.

Hij was de eerste die zijn hand uitstak. Een

aarzelende glimlach speelde om zijn mond. „Boudewijn van de Noordzij,” stelde hij zich voor.

„Emma,” klonk haar stem zacht. „Emma Broekhuizen. Je speelt fantastisch. Houd je van Beethoven?”

Hij glimlachte. „‘Abschied vom Klavier’ is vaker aan Beethoven toegedicht. Het staat zelfs boven deze partituur. Laatst las ik echter dat dit helemaal niet zo zeker is. De auteur ervan is niet bekend. Zo zijn er natuurlijk meer onjuistheden. Wist je dat de titel van ‘Für Elise’ eigenlijk ook niet klopt? Beethoven schijnt het voor een zekere Therese Malfatti geschreven te hebben, maar door een leesfout is het ‘Für Elise’ geworden. Om op je vraag terug te komen: ik ben inderdaad een liefhebber van Beethoven.”

„Je speelt geweldig,” herhaalde ze.

Hij haalde z’n schouders op. „De muziek is geweldig. Ik heb het alleen uitgevoerd.”

„Als ik het zou spelen, zou het anders klinken,” hield ze vol. „Er lag zoveel passie in uw spel.”

„Ieder mens legt z’n eigen gevoel in de muziek. Daardoor klinkt geen enkel muziekstuk hetzelfde. Je moet het alleen willen horen, maar de meeste mensen negeren het. Deels uit

onkunde, deels uit desinteresse, deels omdat ze het niet willen horen.”

„Ik zou de hele avond naar je willen luisteren.” Ze schrok van haar eigen woorden, het was alsof ze buiten haar wil om gesproken werden.

Z'n gevoelige, volle lippen plooiden zich opnieuw tot een glimlach. „Dat zou niet iedereen hier waarderen. Kom binnenkort eens bij me thuis. Ik begrijp dat je zelf ook speelt. Ik heb niet veel, maar een van mijn weinige bezittingen waar ik enorm veel waarde aan hecht, is een oude vleugel.”

Ze zou haar hand op z'n schouder willen leggen, z'n hoofd tegen zich aan willen trekken. Ze bleef stil naast hem staan, en knikte. „Dat doe ik. Thuis heb ik een orgel, mijn ouders houden niet van piano. Volgens hen neemt zo'n ding te veel ruimte in beslag. Bovendien speelt mijn vader orgel. Hij is niet te vermurwen het ding in te ruilen voor een piano.”

„Woon je nog thuis?” Zijn ogen lieten de hare geen moment los. Ze praatten over dingen waar ze eigenlijk helemaal niet over wilden praten. In zijn ogen las ze hetzelfde verlangen als zij vanbinnen voelde.

Ze praatte verder, alsof het belangrijk was

dat ze bleven doorpraten. Agnes kwam met de hapjes voorbij. „Ik woon nog thuis.” Ze glimlachte. „Mijn ouders zijn al wat ouder. Ik was de jongste. Het was eigenlijk vanzelfsprekend dat ik thuisbleef.”

„Hoeveel broers en zusters heb je?”

Het deed er niet toe hoeveel broers en zusters ze had. Het interesseerde hem niet, maar alleen zo konden ze elkaar aan blijven kijken. Ze zouden niet hoeven te scheiden, zolang ze maar met elkaar bleven praten.

„Ik heb twee broers en twee zusters. En jij?”

„Niemand... Ik ben vrij. Niet gebonden door enige familie. Complete vrijheid. Ik hoef met niemand rekening te houden.”

Ze hoorde hoe hij zijn best deed om overtuigend te klinken. Ze begreep hem niet, maar ze hoefde hem ook niet te begrijpen. Dat hij hier naast haar op de pianokruk zat, was haar genoeg. Ze rook zijn geur, voelde zijn lichaamswarmte.

„Ik breng je naar huis.” Hij stond op en ze merkte dat hij langer was dan ze gedacht had. Het was alsof hij zich voor de piano zo klein mogelijk had opgevouwen. Ze keek naar hem op.

„Ik ben met de auto.”

„Dan breng je mij naar huis.” Hij glimlachte,

nam het initiatief en ze liet hem begaan.

„Ga je nu al?” zei Agnes. „Het wordt net gezellig.”

„Speel nog een stukje voor ons op de piano,” opperde Bram, de man van Agnes. „Het klonk zo geweldig. Iedereen luisterde geboeid. Je kunt samen met Emma spelen. Zij is ook zo'n talent. Speel samen... Quatre-mains, heet dat niet zo?”

Ze weigerden glimlachend, beloofden een andere keer een concert te geven, namen afscheid en haalden opgelucht adem, toen de frisse nachtlucht hen leek te omarmen. De hemel was donker. De maan en de sterren hadden zich verscholen achter het wolkendek. Het was te koud voor deze derde week van maart. Bloembollen leken zich huiverend onder de aarde terug te trekken. Slechts hier en daar stak een weifelende krokus een kleurig kopje boven de grond. In de duisternis leken alle tuinen gelijk, beschenen door het vage licht van de huiskamerlampen.

De oude Renault startte moeizaam. Emma's handen trilden, toen ze de auto vanonder de straatlantaarn de weg opdraaide. Schaduwen kropen over de smalle, gevoelige handen van Boudewijn.

Ze vroeg z'n adres, bedacht dat hij in een vervallen buurt woonde, vroeg zich af wat hij deed voor de kost en zweeg. Boudewijn probeerde gemakkelijk onderuit te leunen in de stugge stoel, waarvan de skai bekleding gaten vertoonde. Hij vroeg niet waar ze woonde, wat ze voor werk deed. Zwijgend liet hij zich door haar thuisbrengen.

„Zie ik je nog eens weer?” was het enige dat hij vroeg, nadat ze haar auto langs de stoeprand had geparkeerd.

Ze knikte woordeloos, keek toe hoe hij aan het portier morrelde en zich langzaam maar zeker leek uit te vouwen. Hij bleef staan terwijl zij optrok, maar hij stak z'n hand niet op. In de achteruitkijkspiegel zag ze zijn silhouet kleiner en kleiner worden. Nooit eerder had ze zich zonder woorden zo begrepen gevoeld.

In de beschermende duisternis van haar kamer dacht ze over Boudewijn na. De twijfelaar kraakte, toen ze zich omdraaide. Ze trok de donkere dekens dicht om zich heen. Boudewijn van de Noordzij. Boudewijn... Boudewijn... Ze sprak zijn naam uit, steeds weer, in een cadans, alsof ze zijn naam wilde proeven, zijn aanwezigheid opnieuw wilde voelen. Hij zou mis-

schien ook in bed liggen en aan haar denken. Of hij speelde op z'n vleugel, was in gedachten bij haar; want dat hij aan haar dacht, daarvan was ze overtuigd.

De cijfers van haar grote, rode wekker lichtten op in het donker. In de kamer naast de hare hoorde ze haar vader hoesten. Ze hoorde haar moeders stem, hoorde hoe het licht werd aangeknipt en ze wist dat haar moeder nu naar de keuken zou lopen om een glas water voor haar vader te halen, dat hij in één teug zou leegdrinken. Het was een ritueel dat zich elke avond herhaalde, ongeveer een uur nadat ze naar bed waren gegaan en ze had haar moeder ooit gevraagd waarom ze niet direct een glas water mee naar boven nam. Haar moeder had eenvoudig de schouders opgehaald. „Dan is het niet fris en lust hij het niet.”

Ze hoorde hoe haar moeder weer bovenkwam, stelde zich even later voor hoe haar vader rechtop in bed zou zitten en het glas leeg zou drinken. Haar moeder zou geduldig op de rand van het bed zitten, het lege glas op z'n nachtkastje zetten en misschien ook nog z'n kin drogen, alsof hij een klein kind was. Ze haalde diep adem toen ze het lichtknopje opnieuw hoorde klikken, alsof ze zich nu weer